

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АТЕСТАЦІЯ (екзамен)»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (географія)»

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	АТЕСТАЦІЯ (екзамен)
Викладач (і)	доц. Йосип Гілецький
Контактний телефон	+380966071716
Е-mail викладача	yosyp.hiletskyi@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	1,5 кредиту ЄКТС, 45 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться відповідно до розкладу https://asu-srv.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi

2. Анотація до навчальної дисципліни

Атестація випускників Університету за акредитованою освітньою програмою проводиться з метою присудження відповідного ступеня освіти та присвоєння кваліфікації з видачею документів встановленого зразка.

Атестація здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відбувається після завершення теоретичного та практичного навчання і здійснюється Екзаменаційною комісією.

Атестація передбачає оцінку компетентностей випускників відповідно до ОП «Середня освіта (географія)» спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Для проведення атестації на факультеті природничих наук створюються Екзаменаційна комісія, функції якої включають: комплексну оцінку науково-теоретичної та практичної підготовки випускників для перевірки їх відповідності ОП у формі екзамену та захисту випускної кваліфікаційної роботи бакалавра.

Атестація випускників Університету у формі екзамену здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть здійснювати аудіо- та відеофіксацію процесу атестації.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою проведення кваліфікаційного іспиту з географії з методикою викладання географії є встановлення рівня науково-теоретичної та практичної підготовки з географії, знань з методики викладання географії, глибини професійних, психолого-педагогічних знань, вмінь та навичок студента та рівня підготовленості до майбутньої професійної діяльності. Іспит передбачає виконання обов'язкових письмової та усної компонент.

Вона включає складання тесту, який являє собою вибірку за певним алгоритмом завдань із сформованої завчасно і доступної до опрацювання студентами бази тестових завдань. Усна компоненти кваліфікаційного екзамену передбачає коротку співбесіду із двох питань, які подані у білетах, які сформовані перед початком екзамену.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та методики навчання географії, характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі..

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, прийняття на цій основі адекватних рішень у професійній діяльності.

ЗК5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою у професійній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки, здатність до їх застосування на практиці.

ФК 2. Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.

ФК 3. Володіння методикою навчання географії, проведення виховної роботи, використання інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій навчання.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ, використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

ФК 5. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, які виникають в освітній практиці основної і старшої школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту загальної географічної освіти, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

ФК 6. Здатність працювати із навчально-методичною та науково-

географічною літературою, систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію.

ФК 7. Здатність застосовувати методи навчання, методичні прийоми, технології навчання, розвитку критичного мислення, мобільного навчання, компетентнісно-орієнтованого навчання з метою формування в учнів предметних компетентностей та ключових компетентностей до життя у суспільстві.

ФК 8. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної науки для орієнтування у сучасних напрямках галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності.

ФК 9. Здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали, добирати альтернативні підручники, атласи, посібники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання, розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання із фундаментальних природничо-математичних (вищої математики, фізики, хімії, геології) та суспільно-гуманітарних (філософії, історії, культурології) для глибшого розуміння сутності процесів та явищ у природних оболонках Землі, життєдіяльності людського суспільства.

Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії, компетентно розкривати сутність та цінність результатів нових наукових досліджень, нових тенденцій розвитку людської цивілізації.

ПРН 13. Здатність застосовувати сучасні методики та освітні технології, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 14. Здатність до організації виховного процесу в шкільних та позашкільних закладах освіти, здійснювати педагогічний супровід соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

5. Організація атестації

Обсяг освітнього компоненту	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Самостійна робота	40
Консультація	2
Екзамен	3

Ознаки освітньої компоненти

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізація 014.07 Географія	4	нормативний

Організація підготовки та проведення атестації

№ з/п	Тема, план	Термін виконання	Кількість годин
1	Ознайомлення з Програмою комплексного державного екзамену, яка оприлюднюється на інформаційних стендах та на сайті кафедр, факультету	Не пізніше ніж за півроку до початку атестації.	0,5
2	Самостійне опрацювання питань з психології, включених у Програму комплексного державного екзамену	Протягом навчального року	39
3	Ознайомлення з Графіком роботи ЕК та розподілом студентів за	Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК.	0,5

	екзаменаційними групами (за розпорядженням декана факультету)		
4	Консультації перед екзаменом	Червень 2026 р.	Окремо за навчальним планом
5	Складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії	Червень 2026 р.	Окремо за навчальним планом

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання курсу відбувається згідно з Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс становить 100 балів.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання для екзамену</th> </tr> <tr> <th>університетська</th> <th></th> <th>національна</th> <th>шкала ECTS (ЄКТС)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>5</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td rowspan="2">4</td> <td rowspan="2">добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td rowspan="2">3</td> <td rowspan="2">задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td rowspan="2">2</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table> <p>Іспит передбачає виконання обов'язкових письмової та усної компонент. Письмова передбачає складання тесту, який являє собою вибірку за певним алгоритмом завдань із сформованої завчасно і доступної до опрацювання студентами бази тестових завдань. Вона сумарно оцінюється у 80 балів.</p> <p>Після проведення письмової компоненти екзамену проводиться усна. Вона передбачає коротку співбесіду із двох питань, які подані у білетах, які сформовані перед початком екзамену і затверджені головою комісії та завідувачем кафедри. Перше питання стосується знань із географічних дисциплін, які вивчалися впродовж восьми семестрів, а друге питання з методики викладання географії.</p>	Шкала оцінювання для екзамену			університетська		національна	шкала ECTS (ЄКТС)	90 – 100	5	відмінно	A	80-89	4	добре	B	70-79	C	60-69	3	задовільно	D	50-59	E	26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	1-25	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F
Шкала оцінювання для екзамену																															
університетська		національна	шкала ECTS (ЄКТС)																												
90 – 100	5	відмінно	A																												
80-89	4	добре	B																												
70-79			C																												
60-69	3	задовільно	D																												
50-59			E																												
26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																												
1-25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F																												

	Кожне із питань оцінюється у 10 балів. Набрані бали за письмову (тестову) і усну компоненти сумуються і визначається підсумкова екзаменаційна оцінка у 100-бальній шкалі університету.
Форма і умови проведення	Усна компонента екзамену передбачає попередню письмову підготовку до питань білету. На підготовку відповіді із питань білету надається 20-25 хв (час визначається Екзаменаційною комісією перед початком екзамену). Студент має лаконічно (можна у вигляді тез) висвітлити основні аспекти питань білету.
Умови допуску до підсумкового контролю	До атестації (здачі екзамену та захисту кваліфікаційної роботи) допускається студент який виконав усе навчальне навантаження ОП та немає заборгованостей, наявний допуск до захисту бакалаврської роботи згідно рішення кафедри та після перевірки на плагіат.
Підсумковий контроль	Після проведення екзамену комісія оголошує результати екзамену здобувачам (згідно Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

7. Політика проведення атестації

Академічна доброчесність: Користування довідковими джерелами, підручниками і т. ін. під час проходження письмової компоненти (тестування) є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf

Студентам, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, дозволяється складання екзамену дистанційно.

Використані джерела

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/02-07.472023-polozhennia-pro>

[poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-ekzamenatsijnoi-komisii.pdf](#)

3. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>

4. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

5. Методичні вказівки з підготовки, написання та захисту кваліфікаційних робіт для студентів ОР «магістр» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво та торгівля» / Укладачі: Н.І. Пилипів, Д.І. Шеленко, О.І. Ємець, М.М. Мацола, Т.М. Романюк, В.В. Стефінін, Ю.І. Ціжма. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 70 с. URL: <https://kptpe.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/62/2024/09/2023-metod-rekomend-do-kvalifik.-pt.pdf>

Викладач: доцент Йосип Гілецький